Antipestprotocol It Twalûk

1. Doel en uitgangspunten

Ons doel is een **veilig, voorspelbaar en positief schoolklimaat** waarin iedere leerling zich gezien, gehoord en beschermd voelt. We werken actief aan sociale veiligheid via:

- **Rots & Water**
- **ABC-methodiek**
- een sterk **pedagogisch klimaat**
- wekelijkse lessen sociaal-emotionele ontwikkeling

Daarnaast zijn er **drie antipestcoördinatoren**, zichtbaar voor leerlingen via foto's en namen in de school. Aan het begin van het schooljaar komt er een antipestcoördinator in de klas om zich voor te stellen.

2. Visie op sociaal-emotionele ontwikkeling

2.1 Rots & Water (VSO)

Rots & Water is een psychofysieke training die leerlingen helpt om:

- stevig te staan (rots)
- flexibel te reageren (water)
- grenzen te herkennen en aan te geven
- weerbaarheid op te bouwen
- sociale vaardigheden te versterken

Voor ZML-leerlingen is de fysieke, concrete aanpak zeer effectief: gedrag wordt zichtbaar, voelbaar en oefenbaar.

2.2 ABC-methodiek

De ABC-methodiek op onze school staat voor:

- **A – Agressievisie**
- **B – Beroepshouding**
- **C – Communicatie**

Deze drie pijlers vormen een voorspelbaar en veilig kader waarmee leerlingen leren hun gedrag te begrijpen, te reguleren en positief te beïnvloeden.

A – Agressievisie

Onze agressievisie gaat uit van het principe dat gedrag **altijd een signaal** is. Leerlingen met ZML-profielen hebben ondersteuning nodig bij het herkennen en reguleren van emoties. Daarom werken we met:

- duidelijke structuur
- voorspelbare reacties
- veilige regulatieplekken
- concrete taal en ondersteunende gebaren

Correcties

Bij ongewenst gedrag geven we een **correctie**. Een correctie bestaat uit drie stappen:

1. Benoemen van het ongewenste gedrag
2. Benoemen van het gewenste gedrag
3. Ondersteunen met een gebaar

We eindigen altijd met het gewenste gedrag. Dit helpt leerlingen om te weten wat er wél van hen verwacht wordt.

Na **drie correcties** volgt een **time-out**.

B – Beroepshouding

Onze beroepshouding is gebaseerd op:

- rust en duidelijkheid
- voorspelbare en consequente reacties
- respectvolle communicatie
- veiligheid bieden, ook bij spanning of escalatie

Docenten blijven professioneel, begrensd en ondersteunend.

C – Communicatie

Communicatie binnen de ABC-methodiek is:

- kort
- concreet
- voorspelbaar
- ondersteund met gebaren
- gericht op veiligheid

We communiceren altijd volgens drie stappen:

1. Wat zie ik? (ongewenst gedrag)
2. Wat wil ik? (gewenst gedrag)
3. Wat gebeurt er als het niet stopt? (consequentie)

Ook hier eindigen we altijd met het gewenste gedrag.

Regulatieplekken

1. Eigen keuze plek

- Leerlingen mogen hier **altijd** naartoe wanneer zij spanning voelen.
- Het is een vrijwillige plek om te reguleren.
- Dit bevordert zelfregulatie en voorkomt escalatie.

2. Time-out plek in de klas

- Wordt ingezet na drie correcties.
- De leerling blijft in de klas, maar even apart.
- Doel: spanning verlagen en gedrag herstellen.

3. Externe time-out plek

- Wordt ingezet wanneer storend gedrag op de interne time out niet stopt.
- De leerling gaat naar een andere ruimte met een vaste begeleider.
- Doel: volledige rust en voorbereiding op terugkeer.

Piramide van ABC: kleuren en gedrag

In de lessen sociaal-emotionele ontwikkeling gebruiken we de **piramide van ABC**. Kleuren worden gekoppeld aan emoties en gedrag:

Leerlingen leren:

- hun eigen kleur en emoties te herkennen
- woorden te geven aan hun gevoel
- strategieën om terug te keren naar **groen**
- dat groen (blij/assertief) de zone is waarin leren het beste lukt.

3. Verschil tussen pesten en plagen

Plagen

- spontaan
- meestal wederzijds
- stopt wanneer iemand aangeeft dat het niet leuk is
- geen bedoeling om te kwetsen

Pesten

- **herhaald**, **structureel** en **gericht op machtsverschil**
- slachtoffer is duidelijk de onderliggende partij
- stopt niet vanzelf
- veroorzaakt angst, stress of sociaal isolement
- kan zichtbaar of verborgen plaatsvinden

Bij twijfel wordt **altijd** uitgegaan van pesten.

4. Rollen en verantwoordelijkheden

4.1 Docenten

Docenten:

- signaleren gedrag in de klas en op het plein
- zijn eerste aanspreekpunt voor leerlingen
- pakken beginnend pestgedrag direct zelf aan
- registreren signalen in ParnasSys
- informeren de antipestcoördinatoren per mail

4.2 Antipestcoördinatoren

De antipestcoördinatoren:

- ontvangen meldingen van docenten, ouders of leerlingen
- starten de procedure op
- adviseren docenten over aanpak en interventies
- bewaken de voortgang
- melden de casus aan het zorgteam

4.3 Ouders/verzorgers

Ouders kunnen:

- signalen van pesten melden
- meedenken in oplossingen
- thuis ondersteunen bij sociaal-emotionele ontwikkeling

5. Procedure bij signalen van pesten

Stap 1 – Melding

Een melding kan komen van:

- een leerling
- een ouder/verzorger
- een docent die pestgedrag signaleert

Leerlingen worden gestimuleerd om **altijd** naar een docent te gaan wanneer zij zich onveilig voelen.

Stap 2 – Docent handelt

De docent:

- spreekt direct met betrokken leerlingen
- stopt het gedrag
- maakt een korte analyse
- registreert het incident in ParnasSys
- stuurt een melding per mail naar de antipestcoördinatoren

Stap 3 – Antipestcoördinator start procedure

De antipestcoördinator:

- bekijkt de melding
- bepaalt of er sprake is van pesten
- plant gesprekken met betrokken leerlingen
- adviseert de docent
- informeert het zorgteam

Stap 4 – Interventies

Mogelijke interventies:

- gesprekken met dader(s) en slachtoffer
- Rots & Water-oefeningen
- extra begeleiding in de klas
- oudergesprekken
- groepsinterventies tijdens SED-lessen
- afspraken en monitoring

Stap 5 – Evaluatie

Na 2–4 weken wordt geëvalueerd:

- is het pestgedrag gestopt

- voelt de leerling zich veilig
- zijn er aanvullende stappen nodig

De evaluatie wordt vastgelegd in ParnasSys.

6. Preventie

Preventie is een vast onderdeel van ons onderwijs:

- wekelijkse lessen op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling
- Rots & Water-trainingen
- groepsgesprekken over veiligheid
- duidelijke schoolregels
- zichtbare antipestcoördinatoren
- structurele monitoring van welbevinden

7. Slotbepaling

Dit protocol wordt jaarlijks geëvalueerd door het zorgteam en de antipestcoördinatoren. Aanpassingen worden opgenomen in de schoolgids en op de website.